

# Slovenski Pravnik

Leto XLIX. Ljubljana, decembra 1935. Št. 11. – 12.

## Gregorju Kreku, Milanu Škerlju, Radu Kušej in Metodu Dolencu ob šestdesetletnici.

V teku letošnjega leta so po vrsti, kakor navedeno, dopolnili šestdeseto leto življenja profesorji ljubljanske juridične fakultete: dne 27. junija Gregor Krek, dne 22. julija Rado Kušej, dne 4. septembra Milan Škerlj in te dni, 19. decembra ga doživlja najmlajši med njimi Metod Dolenc.

Kdo izmed naših pravnikov ne pozna dodatka znanemu Neumannovemu komentarju civilnopravnih zakonov, ki sta ga napisala K r e k in Š k e r l j ? Ta knjiga je obdelala prva naše civilnopravno pravoznanstvo in prva uporabila izsledke domačega pravosodstva. Po vsebini in načinu obdelave prekaša daleč glavno delo. In še danes, ko uporabljamo že nekaj let domači civilni postopnik, ko so nam drugi napisali že sisteme in tolmače civilnega postopka, se neredko vračamo k tej knjigi, saj je pravcata zakladnica naše raznolike zakonodaje. Njen pomen presega daleč ozke meje civilnopravnega prava.

K r e k nam je dal poleg tega pregledno in dovršeno knjigo o našem bivšem ustavnem pravu in je obrazložil načrt zakona o ureditvi rednih sodišč s širokimi razgledi, ki obravnavajo vse probleme in teze modernega civilnega sodstva.

Š k e r l j je pisec sistema meničnega prava, v njem razloženi osnovni pojmi veljajo tudi še za novo ureditev. Danes posegajo vsi naši praktični pravniki po njegovem komentarju

meničnega in čekovnega zakona, nepreveliki knjigi, katere vsebina pa je v obratnem razmerju z njenim obsegom.

K u š e j nam je predstavil najnovejše katoliško cerkveno pravo. Ta široko zasnovani učbenik je pri nas edini sistem veljavnega cerkvenega prava, prav tako tudi edini našega državnega cerkvenega prava, ki izpolnjuje ali nadomešča prvo.

Jugoslovansko kazensko pravo, materijalno in formalno, nam je obrazložil D o l e n c. Njegov tolmač in oba sistema, tako kazenskega postopka kakor tudi celokupnega kazenskega prava, ki ga je napisal v družbi s profesorjem Maklecovom, so šli po vsej državi in ne bo ga pravnik, ki bi jih ne poznal. Načela modernega kazenskega prava, ki jih je povzela naša zakonodaja, so prikazana prvič v sostavni obliki. Razen tega se je Dolenc poglobil z veliko ljubeznijo v naše nekdanje slovensko običajno pravo, to nam je rešil in ga nam odkriva še danes.

Ta najvažnejša dela vseh štirih profesorjev bi zadoščala, da se jih spominjamo ob tem življenjskem dogodku. Zato smemo preiti neštevilna druga dela, čestokrat prav obsežna, velepomembna in morda za tvorce celo značilnejša, ki so jih objavili imenovani v tuzemstvu in zunaj mej naše države, po veliki meri v najrazličnejših pravniških časopisih. Zlasti so sodelavci »Slovenskega Pravnika«, njih prispevki so utemeljili njegov sloves tudi izven naših ozkih krogov. Navedena dela so stebri naše pravniške literature, okoli katerih se razvrstavajo druga. Kakor se je slovenska pravniška literatura razvijala pred veliko vojno razveseljivo, tako je razcvela sedaj in se postavila na lastne noge. Trdno podlago so ji dali imenovani s svojimi temeljnimi deli, ti so daleč vidni mejniki na tem polju. Njih slavlje je zato praznik tudi za društvo »Pravnik«, ki vodi vse naše pravniško življenje, a predsednik tega društva je že dolgo profesor D o l e n c.

A niso pomnožili pravoznanstva le s temi deli, oni so tudi sotvorci našega novega prava, najvidnejši predstavniki svojih strok v zakonodavnih komisijah. Pri delu za preoblikovanje domačega prava imajo za to največje zasluge.

Slučaj, da pada doživetje šestdesetega rojstnega dne vseh v isto leto, ni osamljen. Vsi štirje delujejo tudi od istega časa dalje zaeno na ljubljanski pravniški fakulteti in to daje dogodku še posebno obiležje. Neštetim našim mladim pravnikom so vcepljali prve nauke o pravu, jim utirali pot v veličastno stavbo prava, ponazarjajoč jim ta mogočni činitelj človeške kulture. Učitelji so bili vse naše mlajše pravniške generacije, prve, ki je dorastla v svobodni domovini, obenem pa tudi domala vse.

Po tej prodira pojmovanje prava učiteljev v naš svet, v našo sredino, postaja s tem vseobčna last. Zato je vzgajanje mlajše pravniške generacije še prav posebno znamenito, prav nič manj važno kakor literarno delovanje.

Ni torej golo naključje, ako izražajo zahvalnost učiteljem v prvi vrsti njih učenci in to za delovanje, ki ni bilo namenjeno samo njim, marveč celokupnosti. »Slovenski Pravnik« ni mogel biti nimalo v zadregi, komu naj da besedo v tej številki, ki naj bo v počastitev njegovim najodličnejšim sodelavcem. Njih učencem, delom mlajšem generacije, ti so sad večno obnavljajočih se dreves, obenem kal novih rodni debel.

V prvem in glavnem delu te slavnostne številke »Slovenskega Pravnika« so dobili besedo zato izključno absolventi ljubljanske juridične fakultete. Naj govori mladina v imenu občnosti, ona nadaljuje delo svojih učiteljev, v njenih delih se zrcalijo tudi najvernejše uspehi in zasluge slavljencev.

**»Slovenski Pravnik«**